

## Berta etas mūdi

**B**enedictus tercius papa, patria romanus, p̄re petro. Is ob vite sanctita-  
 tam, merito benedictus appellatus ē. ⁊ rex dininarū gr̄am, sub gregorio  
 em̄ militans cū ab eo subdiaconat⁹ gradū accepisset, ita deinceps vixit, vt mor-  
 tuo leone tanti pontificis successor haberef. ad hūc itaq; in eius electione oēs  
 tanq; ad vnicū ⁊ benignissimū sidus a deo in terras missum eū pontificē decer-  
 nunt. Qui flens ac deū ac sanctos testes faciens, se nequaq; dignū esse, q̄ tante  
 sedi p̄ficere dicebat. Sed oībus acclamantibus ⁊ eius electōem approbā-  
 tib⁹ inuit⁹ p̄tificiū mun⁹ suscipiens, in atriu; lateranense p̄ducif. ⁊ in sede pe-  
 tri collocat. inde in equo albo sedens ad ecc̄liam sancte marie ad p̄sepe ductus  
 ieiunijs triduo ⁊ oīonibus vacauit, deū rogans vt sibi liceret sancte ⁊ ecclesiaz  
 suam integre gubernare. Certe tñ rhodoaldi portuēsis ep̄i factōem secuti, ana-  
 stasiū a leone pontificatu deiectum p̄ferre conati fuerant. s̄ cognito errore veni-  
 am petentes hominē sanctissimū de more adorarūt. Idem fecere ⁊ ludouici im-  
 peratoris legati, ad p̄firmendam cleri ac populi electōem romā missi, tante em̄  
 mansuetudinis fuit, tante dignitatis corpē ⁊ animo, vt tam in m̄gratu constitu-  
 tus q; in vita priuata oībus carus ⁊ gratus videret. multas ecclesias vetusta-  
 te collabentes restituit. Ea q̄ instituit non v̄bis tantū s̄ re ip̄a comprobauit, sa-  
 cerdotus em̄ funeribus semp̄ interfuit, egrotos preterea inuisit, paupes aluit,  
 calamitosos consolatus est, viduas ⁊ pupillos acerrime tutabat. His artibus  
 vitam sanctissimā continue ducebat, moriens suū corpus ante fores ecc̄lie bea-  
 ti petri apostoli sepeliri mandauit, pontificatus sui anno secundo, mense sexto,  
 die nono, interim v̄o dies, xv, ep̄atus vacat.

Anno mundi, 6063. Anno xp̄i, 864?

**N**icolaus eius nominis primus, patria romanus, patre theodosio, bene-  
 ⁊ sancte a teneris annis educatus, primo subdiaconus a sergio, mox v̄o  
 diaconus a leone creatur, qui benedicti corpus suis manibus nō sine lacrimis  
 tumulo collocauit, Quem post multas vigilias ⁊ oīones in basilica sancti dyo-  
 nysij pontificem licet absentem creant, ⁊ fugientē in vaticauū, cōq̄situm in atriu;  
 lateranense perduxerunt, ⁊ nolentem in solio apostolico collocarunt, deinde in  
 basilica petri consecratus, sumpta de more pontifica corona, multa cum ludoui-  
 co cesare qui tum aderat collocutus est, tū ad pontificatum, tum ad imperiū p̄ti-  
 nentia. Et postea michael theophili filius constantinopolitane vr̄bis impator  
 legatos cum muneribus romam misit, Pontificie autē dignitati consulēs ioan-  
 nem archiep̄m rauennatem ad sedem apostolicam, p̄pter obiecta crimina recu-  
 santem venire dignitate priuauit, quē deinde in gr̄am recepit, Liberatus autē  
 pontifex a varijs molestijs ecclesiam dei genitricis (q̄ prius antiqua nūc noua  
 appellat) restituit regem bulgaroz cum omni prouincia ad fidem xp̄i litteris ⁊  
 sanis admonitionibus conuertit, ⁊ eis ep̄os ⁊ p̄sbiteros dedit, Pacem inter lu-  
 douicum ⁊ beneuentanū ducem composuit, Postea ludouico presente ⁊ appro-  
 bante multa instituit, que in corpore iuris inserta sunt, Hic demū in oīi genere  
 virtutis illustratus, nono pontificatus sui anno, mense nono, die, xij, moritur  
 Et ante fores basilice beati petri ex testamento ad p̄decessoris sui exemplum se-  
 pelitur, Sunt qui scribant post mortem eius annis p̄uribus sedem vacasse.

**A**drianus eius nominis secundus, patria romanus, patre Talaro episcopo sergio pontifici familia  
 ris fuit, Vir quidem optimus liberalisq; ac in pauperes maxime munificus, Hac ⁊ alijs virtutibus  
 tanto in precio apud omnes fuit, vt cum de pontifice creando sermo haberetur, certatim oīes vnicum ha-  
 drianum deligerent, quem ad basilicam lateranensem nolentem detulere, Quo audito ludouicus impera-  
 tor confestim legatos romam misit, ⁊ huiusmodi electionem approbans romanos admodum laudauit, q̄  
 summū pontificem sancte ⁊ integre creassent, non expectato aliorum voto, Is autem pontificatus adept⁹  
 omnia que ad honorem dei pertinebant diligenter circūspiciebat, verbis exemplo, auctoritate, tum sua tū  
 maiorū vnūquemq; ad bene beateq; viuendum cohortatus, circūuentos etiam aliorum iudicijs ⁊ potētia  
 acerrime tutatus est, haberi etiam synodum constantinopoli passus est, qua ⁊ pulsus phocus vir seditio-  
 sus ⁊ restitutus ignacius iam ante iniuria pulsus, a bulgaris quoq; rogatus, vt virum vita ⁊ doctrina in-  
 signem in prouinciam mitteret, vt in fide retinerētur qui aliquos misit, q̄quā bulgari a constantinopoli-  
 nis corrupti pulsus latinis sacerdotibus, grecos receperūt, hadrianus vero sese oībus ecclesie hostibus  
 quoad fieri poterat obijciens, cum mortuo ludouico carolum filium inūcturus esset moritur, pontificat⁹  
 sui anno quinto, mense nono, die duodecimo, Et in basilica petri sepelitur, Et tunc cessauit papatus dies  
 duodecim.

### Linea summorū pontificum

Benedictus tercius



Nicolaus primus



Hadrianus secundus

